

Η ΕΚΘΕΣΙΣ

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐποιοῦν μίαν τῶν ὀδυνηροτέρων περιπλανήσεων τοῦ βίου μου—τακτικῶς φεῖ! κατ' ἔτος ἐπαναλαμβάνομένην—τὴν περιπλάνησιν πρὸς ἀνεύρεσιν οἰκηματίου, ἀηδὴ καὶ ἀνιάρων πρόλογον τοῦ τελουμένου κατὰ πᾶσαν πρώτην Σεπτεμβρίου σπαρτακτικοῦ δράματος τῆς γενικῆς μετοικεσίας. Εἰσηρχόμεν' ἀδιακρίτως, ὅπου ἔδλεπον τιμάχιον χάρτου ἀγγέλλον τὴν ἐνοικίαν, εἰσέδουν εἰς αὐλὰς, ἀνηρχόμεν' κλίμακας, διέτρεχον δωμάτια, ἐπεσκέπτομεν τ' ἄδυνα τοῦ οἴκου ἐπισύρων τὰς κρυφίας ἀράς τῶν ἐνοικούντων, ὧν ἐτάρασσον τὴν ἡσυχίαν. Εἰς τὰς κατόπιν ἐπερχομένας ὀδυνηρὰς μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν διαπραγματεύσεις παρετῆρουν σπανιότερον τὸ σύνθημα μελίχιον μεδίμα καὶ συνηθεστέραν τὴν ἀλαζονικὴν ἔκτασιν, συνέπειά τῆς ὁποίας ἦτο πάντοτε ὁ ὁρισμὸς τιμῆς δυσαναλόγως μεγάλης. Τὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου μοὶ ἐνίοποις πάντοτε τὴν αἰσθησὶν πιστολισμοῦ βαλλομένου κρυφίως ἐκ τοῦ αὐτάδην.

— Μὰ διατί εἶνε τόσον ἀκριδὴ τὰ ἐνοικία; ἠρώτων μετ' ἀπορίας.

Ἡ συνηθεστερά ἀπάντησις ἦτο:

— Μὰ ξυφτετε... ἐφέτος μετὰ τῶν ἄλλων εἶνε καὶ ἡ Ἐκθεσις!

Ἡ Ἐκθεσις! Μαρτύρομαι κατὰ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου, ἀποκτησαντος πλέον ἀνέλπιστα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ δημοσίου, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς Ἐκθέσεως ἦτο βαθύως τεταμμένη εἰς τὸν νοῦν μου ὑπὸ παχὺ στρώμα λήθης. Εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς μνήμης μου, ὅπου θάπτονται καθ' ἑκάστην τὰ πολυκράτα γεγονότα, ἅτινα διασαλπίζει ἡ δημοσιογραφία διηρημένα εἰς παραγράφους μὲ ἰδιαίτερας ἐπιγραφάς διὰ μαύρων στοιχείων τῶν 12, ὁμοῦ μὲ τὸ ὁδωδὲς πτώμα τῆς ὑποθέσεως τοῦ νομισματικοῦ μουσείου, μὲ τὰ ἀρχαιοκαπηλικά, μὲ τὰ κίβδηλα πεντακκοσὶδραχμα, ἐκοιμάτο καὶ ἡ Ἐκθεσις τὸν μάρτυρον ὕπνου. Ἡ ἀπρόοπτος καὶ παράλογος δικαιολογία τῆς πλεονεξίας τῶν οἰκοδομητῶν ἔκαμιν αὐτὴν ν' ἀνακηρύξῃ ἱδία καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐκπνεῖδον νοερῶς τὸ κτίριον τοῦ Ζαπτείου μὲ τὸ περιστύλιόν του ἐκείνο ἐκ τῶν πολυπληθῶν κορινθιακῶν κούρων συνωστίζομένων ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ κάμουν διαδήλωσιν, ἐπανεῖδον τὸν χῶρον ἐκεῖνον τὸν ἀνώμαλον, τὸν ἀνεσκαμμένον, τὸν λεηλατημένον, ὡς νὰ διήλθον δι' αὐτοῦ ἀγρίαι ὄρδαί πορθητῶν, ἐπανεῖδον τὰ προχώρατα τὰ παρέχοντα αὐτῇ ὕψιν Πλεῦνης, τὰ βάρσθρα εἰς ἃ δύναται νὰ κρημνισθῇ θανατηφόρος καὶ ἐν καιρῷ ἡμέρας πᾶς ἀπρόσμενος διαδότης, τοὺς φθισόντας καὶ μόλις διὰ τεχνικῶν ὑποστηρίγμάτων ὀρθοῦς μένοντες φοίνικας, τὸ ἀνύδρον κηπάριον μὲ τὴν νάνον καὶ ψωραλίαν βλάστησίν του, τὴν μικροσκοπικὴν τελεματώδη δεξαμενὴν καὶ μετὰ τὴν εἰκόνα ταύτην εἶπον κατ' ἐμαυτὸν μετ' ἀπορίας:

— Ἀρὰ γε θὰ γείνη Ἐκθεσις ἐφέτος;

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην προβάλλω καὶ σήμερον πρὸς τοὺς ἀρμοδίους καὶ παρακαλῶ αὐτοὺς νὰ μὴ τὴν ἐκλάθωσιν οὔτε ὡς ἀστεϊότητα, οὔτε ὡς μεμφιμορίαν ἀπιστοδόξου. Εἶνε ἀληθές, ὅτι καθ' ἑκάστην ἀναγκασκομένη εἰς τὰς ἐφημερίδας δελτίον περὶ τῆς Ἐκθέσεως τῶν Ὀλυμπίων, ἐν ᾧ ἀναφέρεται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔπραξε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ὅτι ἐκ τῆς δαΐνα ἐπαρχίας ἀνηγγέθη, ὅτι θὰ ἐκτεθῇ τὸ δεῖνα εἶδος, ὅτι παρίχεται χῶρος πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κιοσκίων καὶ παραπηγμάτων· ἀλλ' ἐνῷ μέχρι τῆς ταχθείσης διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς Ἐκθέσεως ἐποχῆς ὑπολείπονται δύο μόλις μῆνες, ἡ εἰκόνα τῆς συγχύσεως, τῆς ἀδυσχελεύσεως, τῆς ἀναστατώσεως εἰς τὸ κτίριον καὶ τὸν περὶ αὐτὸ χῶρον ἔχει ἀκριδῶς ὅπως προσεπάθησα ἀνωτέρω νὰ τὴν παραστήσω. Ἀρὰ γε ὁ ὑπολειπόμενος σχετικῶς ὀλίγος χρόνος ἐπαρκεῖ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ τὴν κατάλληλὴν διασκευὴν καὶ ἐξωράτισιν τοῦ μέρους ἔνθα ἡ Ἐκθεσις θὰ λάβῃ χώραν, διὰ τὴν συναγωγὴν καὶ τὴν περίπλοκον εὐμέθοδον ταξινόμησιν τῶν ἐκτεθησομένων εἰδῶν; Αἱ κατὰ τόπους ἐπιτροπαὶ εἰργάσθησαν τάχα δραστηρίως, ὅπως ἐκάστη ἐπαρχία ἀντιπροσωπευθῇ πρεπόντως ἐν τῇ Ἐκθέσει; Ἐκανονίσθη τάχα ὅπως πρέπει ὁ τρόπος τῆς ἀποστολῆς τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, διὰ νὰ μὴ προκύψωσι δυσκολίαι κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ὡς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅτε ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τέλος ἐξαγωγῆς τὰ ὡς ἐκθέματα ἀποστελλόμενα φυσικὰ προϊόντα μιᾶς ἐπαρχίας; Διερωθυμίσθησαν ἀπὸ τοῦδε τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, καὶ τὰ τῆς προπαρασκευῆς τῶν ἐκθετῶν, ὧν τὴν ψυχαγωγίαν μετὰ τόσης προσδοκίας ἀναμένει τὸ ἀπανταχοῦ ἑλληνικὸν ἔθνος;

Εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα τὰ ὁποῖα διατυπώνει δι' ἐμοῦ τὸ «Ἀστυ» ὡς ἀντιπροσωπεῖον κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον, καλὸν θὰ ἦτο νὰ εἰδῇ σαφῆς καὶ ἔγκαιρος ἀπάντησις. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ περὶ τὰς Ἐκθέσεις ἐπιτατοῦσα ἐπιτροπὴ ἐν κυρίῳ πρέπει νὰ ἔχωσι μέλη, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἐξέλθῃ εὐπρόσωπος ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, εἴ ἢ θὰ καταδειχθῇ ἡ πρόδοος καὶ ἡ παραγωγικὴ δύναμις τῆς ἡμετέρας χώρας. Ἐπὶ μίαν δεκαετίαν τώρα παρέχομεν εἰς τὸν κόσμον τὸ κομικὸν θέαμα λαοῦ τρωασκοῦντος, ἐπιδομένου εἰς ἀνισχύρους πολεμικὰς ἀποπείρας ἀποληθῆσας εἰς ζημίαν καὶ εἰς ὄνειδος. Ἡ πασσασκευαζομένη σιμνὴ καὶ εἰρηνικὴ ἐορτὴ τῆς Ἐκθέσεως πρέπει νὰ μᾶς ἀποζημιώσῃ ἀπέναντι τῶν ξένων ἀποδεικνύουσα, ὅτι παρὰ τὴν ἐπικρατήσαντα πολιτικὴν ἀσυνεσίαν τὸ ἔθνος ἐσταδιοδρόμησεν εἰς τὴν πρόδον καὶ παρέχει ἐγγύημα εὐέλπιδος ζωτικότητος. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ ἄκρα περιστολὴ περὶ τὴν ἀπόφασιν καὶ ὅχι νὰ ἐκδίδονται φετφάδες ἐξ ἀτόπου καὶ παρακεκινδυνευμένης προσωπικῆς φιλοτιμίας. Εἰς ἄλλας χώρας ὅπου καὶ πείρα πολλὴ ὑπάρχει περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ μέσα εὐκολίας θαφίλῃ αἱ ἐκθέσεις πρὸ πολλοῦ καιροῦ μελετῶνται καὶ μετὰ ἐπιμελοῦς βραδύτητος παρασκευάζονται. Παρ' ἡμῖν πολὺ ἀργὰ ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς διεξάγεται ἡ παρασκευὴ. Ἄν οἱ ἀρμοδίοι φρονώσιν, ὅτι τὸ ἀπομείνον χρόνικόν διάστημα εἶνε ἐπαρκές καὶ ἔχουσι διδόμενα νὰ πιστεύωσιν, ὅτι ἡ γενομένη

μέχρι τοῦδε ἐργασία ὑπισχνεῖται αἰσίαν τὴν ἐκδοσιν, ἃς προσῶσιν ἐπὶ τὸ ἔργον. Ἄν ὅμως ὑπάρχωσιν ἐλλείψεις καὶ ἀνεπάρκεια χρόνου, ἂν πρόβηται νὰ κάμωμεν ἔκθεσιν μὲ ὅ,τι ἔχομεν καὶ ὅ,τι δὲν ἔχομεν κατὰ τὸ ἀείμνηστον λόγιον τοῦ κ. Δηλιγιάννη, ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ ἔχομεν μερικὰς ἐορτάς τὸν Ὀκτώβριον καὶ διὰ νὰ λάβωμεν πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ οἱ οἰκοδεσπόται τὴν πρόσασιν νὰ ὑπερτιμήσωσιν ἀσπλάγχυνς τὰ ἐνοικία, τότε φρόνιμον εἶνε νὰ ἐπέλθῃ ἐγκαίρως ἀπόφασις περὶ ἀναβολῆς, καὶ ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς μόνας τὰς ἀδελφεὰς ἐορτάς τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος.

Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Χάνομεν καὶ τὸν Φεριδοῦν!

Ὅριστικῶς πλέον ὁ τουρκοὺς διπλωμάτης, ὅστις ἐνεκα τῶν ἐκτάκτων γεγονότων, ἅτινα συνέβησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του κατέστη ἐπισημότης, ἀπέρχεται τῶν Ἀθηνῶν. Εὐτυχῶς αἱ ἀγαθαὶ σχέσεις μετὰ τῶν δύο Κρατῶν, ἃς λίαν ἐπιτηδεύως ἐκαλλιέργησεν ὁ ἀπερχόμενος πρεσβευτής, θὰ ἐξακολουθήσωσι καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του. Ἡ γείτων Τουρκία πέμπουσα εἰς Ἀθήνας τὸν Ριζὰ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Φεριδοῦν προδήλως κατέχεται ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ριζώσῃ ἡ μετὰ τῶν ἡμῶν καὶ αὐτῆς φιλία.

✱

Οἱ θρίαμβοι τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς μας ἔρχονται ἀλλεπαλλήλοι. Ἐλύθη αἰσίως τὸ ζήτημα τοῦ Πανουργιά, καὶ ἀπεδόθησαν οἱ παρὰ τῶν Βουλγάρων ληστῶν κρατούμενοι αἰχμάλωτοι τῇ ἐνεργείᾳ καὶ τῇ μεσολαβήσει τοῦ Ἑλληνος προξένου. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο κατόρθωμα καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ ἔλειπε, διὰ νὰ μὴ ἐπικρατήσῃ ἡ ἰδέα, μετὰ τὰ πολυθρόλητα τελωνιακὰ, ταμιακὰ, νομισματικὰ κλπ. συμβάντα, ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι ἔχουσιν ἰδιόζουσαν ἱκανότητα περὶ τὰ ἱστορικά ζητήματα.

✱

Προκειμένου περὶ τῆς παραχαράξεως τῶν τραπεζογραμμάτων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς παρὰ τῶν Ἰταλῶν:

— Διατί ἐκπλήττεσθε; ἔλεγεν εἰς τὸ πρῶγμα εἶνε φυσικώτατον οἱ Ἰταλοί, ὡς ἀδελφοὶ μας ἤθελον νὰ ἔχουν μεθ' ἡμῶν κοινὴν τὴν Τράπεζαν.

✱

Εἰς τὸν κ. Δηλιγιάννην συνέβη κατ' αὐτὰς ἐν γεγονός δυσάρεστον, ν' ἀναγνώσῃ δηλαδὴ εἰς γαλλικὴν ἐφημερίδα ἄρθρον γεγραμμένον παρὰ τῆς κυρίας Juliette Adam ἐπαινοῦν τὸν κ. Τρικούπη καὶ ἐπικρίνον τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ, τοῦ κ. Δηλιγιάννη. Καὶ τόσον ἐταράχθη ἐπὶ τούτῳ ὁ κ. Δηλιγιάννης, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ ἐν ἄρθρον εἰς τὴν *Πρωτάν* καὶ ν' ἀπαντήσῃ καὶ αὐτὸς... ἀνταμείνεται.

✱

Ἐντυπώσεις καὶ σχόλια ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου:

— Μὰ αὐτὰ τὰ παθαίνει ὁ Δηλιγιάννης *Adam-μπα-μπατάρ*!

ΛΕΙΤΩΝ

π. δ.

ὡς Γάτος

ὀλιγομίλι οἰκονό-